

Dosarul nr.3ra-1156/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V.Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I.Secrieru, A.Danilov, Iu.Cimpoi)

ÎNCHEIERE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Valeriu Burlac,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Valeriu Burlac
împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actelor
administrative,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de Valeriu Burlac și a fost menținută
hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2017 Valeriu Burlac a depus cerere de chemare în judecată
în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor
Interne cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că din 5 august 1996 și până în
anul 2013 a activat în cadrul Centrului de triere a vagabonzilor și cerșetorilor
din mun. Chișinău, subordonat Ministerului Afacerilor Interne, când în temeiul
ordinului pârâtului nr. 166 ef. din 6 martie 2013 a fost concediat.

În opinia reclamantului, pârâtul nu a efectuat un calcul corect la eliberarea
sa din serviciu, deoarece nu a ținut cont de avantajele ce îi revin potrivit
normelor legale, iar în scopul obținerii unei informații de ordin personal și în
contextul verificării corectitudinii efectuării calculului cu avantaje, la 21 aprilie
2017 a remis în adresa Ministerului Afacerilor Interne o cerere prin care a
solicitat prezentarea fișei matricole și comunicarea dacă la data concedierii s-a
luat în calcul vechimea în muncă cu avantaje - 2 luni vechime în muncă pentru
1 lună de serviciu.

Prin răspunsul nr. 10/B-188/17 din 30 mai 2017, Ministerul Afacerilor
Interne i-a comunicat că cererea adresată nu va fi examinată întrucât acesta a
înaintat o acțiune civilă ce se află pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

motiv pentru care la 26 iunie 2017 a contestat răspunsul nominalizat prin cererea prealabilă, însă prin răspunsul nr.10/B-291/17 din 18 iulie 2017 a Ministerului Afacerilor Interne, cererea a fost respinsă.

Valeriu Burlac a menționat că pe parcursul activității sale a fost în contact direct cu persoane care fac parte din categoria social vulnerabilă, ducând un mod de viață diferit de cel obișnuit, aceștia fiind adeptii consumului de alcool, nerespectând norme elementare de igienă personală, supuși unor boli contagioase, ce pot afecta viața și sănătatea celor din jurul lor, motiv pentru care consideră că în cazul său urmează a fi aplicate prevederile hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, în special pct. 8 lit. d), ce reglementează modalitatea calculării vechimii în muncă a persoanelor care au efectuat serviciul în condiții dezavantajoase și stipulează expres că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor CNA și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituții destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Reclamantul a mai invocat dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr.1036, conform căreia vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu se consideră ca 2 zile de muncă.

Potrivit reclamantului, activitatea sa în cadrul instituției în care a activat poate fi considerată ca o entitate ce cade sub incidența reglementărilor la pct. 8 lit. d) al hotărârii Guvernului nr. 78, deoarece întrunește condițiile necesare în contextul în care a activat în cadrul Centrului de Triere a Vagabonzilor și Cerșetorilor - instituție destinată pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși în perioada anilor 1996-2013, or, în perioada de activitate a fost supus riscului real de a fi contaminat cu tuberculoză, a activat în condiții dificile, iar conform hotărârii Guvernului nr. 185 din 20 februarie 2003 cu privire la situația epidemiologică a tuberculozei și măsurile întreprinse în vederea realizării Programului național de control al tuberculozei pe anii 2002-2005, în scopul organizării acordării asistenței medicale persoanelor bolnave de tuberculoze arestate sau aflate în izolatoarele de detenție provizorie ale subdiviziunilor MAI și profilaxiei tuberculozei printre colaboratorii acestor instituții, prin ordinul pârâtului, Ministerul Sănătății și Ministerul Justiției nr.134 din 24 martie 2003 privind organizarea acordării asistenței medicale persoanelor bolnave de tuberculoză arestate sau aflate în izolatoarele de detenție provizorie ale subdiviziunilor MAI, a fost aprobată Instrucțiunea privind organizarea acordării asistenței medicale persoanelor bolnave de tuberculoză arestate sau aflate în izolatoarele de detenție provizorie ale subdiviziunilor MAI.

Potrivit pct. 1.6 al Instrucțiunii indicate privind activitatea organelor afacerilor interne, întru reținerea persoanelor pentru comiterea contravențiilor

administrative și arestate, administrativ, aprobat prin ordinul MAI nr.353 din 5 octombrie 2004 cu privire la completarea și modificarea ordinului nr.5 din 5 ianuarie 2004 cu privire la modul de organizare și desfășurare a activității de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie ale inspectoratelor de poliție, paza și escortarea persoanelor reținute la judecată este efectuată de către colaboratorii izolatoarelor de detenție provizorie, situații după analogie ce pot fi aplicate și instituției în care a activat reclamantul.

A relatat că Centrul de triere în care și-a desfășurat activitatea nu presupune anumite metode eficiente de protecție, colaboratorii fiind în contact direct și permanent cu bolnavii de diferite maladii: boli de piele transmisibile, tuberculoză, viruși SIDA, și altele, fapt ce nu poate fi negat de pârât, iar riscul la care sunt supuși colaboratorii de Poliție pe parcursul serviciului de pază, escortare și deținere a fost reflectat și în nota informativă a Ministerului Justiției nr. 04/3883 din 15 mai 2006, actul comisiei formate de direcția medicală a MAI nr.17/7-55 din 24 noiembrie 2006 și de instanța de judecată prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 11 aprilie 2007, pronunțată în cauza civilă la acțiunea lui Ciorap Tudor către Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Interne privind repararea prejudiciului moral.

Valeriu Burlac a solicitat inclusiv în urma concretizării acțiunii, anularea actului administrativ cu nr. 10/B-188/17 din 30 mai 2017, obligarea Ministerului Afacerilor Interne să efectueze recalcularea vechimii în muncă cu avantaje două luni de vechime pentru o lună de serviciu, pentru perioada de activitate 5 august 1996 – 11 martie 2013, exercitată în cadrul Centrului de triere a vagabonzilor și cerșetorilor din mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Burlac a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Valeriu Burlac și a fost menținută hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că acțiunea reclamantului este neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, deoarece activitatea acestuia a fost exercitată în cadrul Centrului de triere a vagabonzilor și cerșetorilor, subordonat Ministerului Afacerilor Interne. Respectiv, dispozițiile Legii cu privire la sistemul penitenciar nu sunt aplicabile speței, or, Centru nominalizat nu face parte din sistemul penitenciar, iar prevederile hotărârii indicate a Guvernului nu sunt aplicabile în privința reclamantului în contextul în care Centrul respectiv nu se atribuie la sistemul izolatoarelor de urmărire penală/izolatoarele de detenție provizorie. Respectiv, activitatea exercitată de acesta în perioada sus-indicată nu se încadrează în temeiurile normative ce i-ar oferi lui Valeriu Burlac dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantajele invocate.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 16 iulie 2019, Valeriu Burlac le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că acțiunea urma a fi admisă, deoarece instanțele de judecată au interpretat eronat art. 8 lit. d) al hotărârii Guvernului nr. 78.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii (f.d.124-130).

Prin referința depusă la 20 august 2019, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat declararea recursului depus de Valeriu Burlac ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală și având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, Completul va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 decembrie 2018 (f.d.111), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc. Astfel, recursul depus la 16 iulie 2019 (f.d.130) este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Valeriu Burlac în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Valeriu Burlac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Valeriu Burlac.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Valeriu Burlac se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu